ז אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

מנחם פרי:

„עם לא יכול להתקיים בלי רוח!"

„אם לא יתקבל הכסף השבוע," אמר פרופסור חיים הררי, ראש המועצה להשכלה גבוהה – „ייסגרו האוניברסיטות בשבוע הבא." שאלתי את פרופסור מנחם פרי, מרצה לתורת הספרות באוניברסיטת תל־אביב, אם אומנם הוא חושב שהאוניברסיטות ייסגרו.

אני מאמין שברגע האחרון יורים כסף, כדי שלא יסגרו. אבל לפי דעתי, צריך לסגור.

● **מדוע?**

זו הדרך היחידה ליצור מודעות למה שקורה כאן. אנשים מחוץ לאוניברסיטה לא מבינים את המצב. בדרך־כלל מדברים על זה שאין מספיק מעבדות למדעי־הטבע. אבל מה יש מספיק? הסיפריה מפגרת בשנתיים ברכישת ספרים. חלוקת התארים הופכת יותר ויותר לפיקציה. פשוט אי־אפשר להשוות מה שקיבל סטודנט לפני שש שנים למה שהוא מקבל היום.

● **למשל?**

דוגמה קטנה. לפני שש שנים היו בקבוצת „הדרכה אישית" חמישה סטודנטים על מרצה אחד. וזו הדרך היחידה להתמודד עם שירה ועם לימודי־שירה. היום על כל מרצה כזה יש 30 סטודנטים.

עוד דוגמה: בקורסים שיושבים בהם 250 סטודנטים ולומדים נושא מסויים, יש בסיפריה שממנה הם צריכים לקחת ספרי־לימוד בנושא, שני ספרים. כלומר: או שהסטודנט יקנה לעצמו ספרים נוספים, או שהוא יחכה בתור עד שכל 250 הסטודנטים יגמרו את שני הספרים.

יש ירידה אדירה של הדור הצעיר לחו"ל. וכמה היורדים האלה מוכשרים, אפשר לראות לפי המישרות שהם מקבלים באוניברסיטות הכי טובות בארצות־הברית, למשל.

● **כשהמצב הכלכלי כל־כך קטאסטרופאלי, אולי באמת אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו לסבסד לימודי פילוסופיה או תורת הספרות?**

יש נטייה לחשוב, שבלי רופאים אי־אפשר, אך בלי פילוסופים — אפשר. אני רוצה להגיד לך, שמה שהחזיק את עם ישראל 2000 שנה זה לא הפיסיקה אלא הרוח. הצרכים הרוחניים של חברה הם הצרכים האמיתיים שלה. עם יכול להתקיים אפילו בלי מדינה, אבל לא בלי רוח.

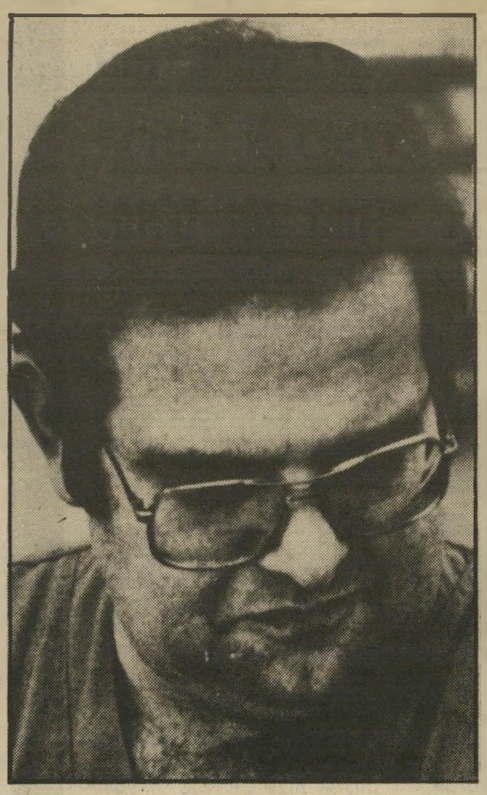

שלמה משיח:

„אצלנו, ההצלחה בהפרייה היא מהגבוהות בעולם!"

לכאורה, עוד המצאה רפואית שהצליחה; למעשה, תיקווה והצלה לאלפי זוגות בעולם שעד היום לא היה להם שום סיכוי להביא צאצאים – הפריית המבחנה. עד כה נולדו בארץ שישה ילדי מבחנה. חמישה במרכז הרפואי „שיבא" ואחד ב„הדסה" ירושלים.

ביקשתי מפרופסור שלמה משיח, מנהל מחלקת נשים וילודות בתל־השומר, אשר מונה כאחראי על פרוייקט „ילדי־המבחנה", לעדכן אותי בכמה פרטים.

● **האם כל המידע בקשר „לילדי־המבחנה" נרכש בחו"ל, או שיש פה גם פיתוח ישראלי?**

בסיס העניין זה מידע שפותח בחו"ל. אנחנו הכנסנו בכך שינויים רבים. אנחנו משתמשים בטכניקות שונות ליצירת ביוץ. פיתחנו בשיבא שילוב של שתי תרופות, הגונדוטרופינים ליצירת מיספר רב יותר של זקיקים — כיסים המכילים את הביציות — וכך סיכויי ההצלחה גדלו.

● **איזה אחוז של בעיית העקרות ניתן לפתור בעזרת הפריית־המבחנה?**

אנו מחלקים את העקרות לשני סוגים: עקרות הגבר, שהיא כ־35%, ועקרות האשה שהיא כ־65%.

גם את עקרות האשה מחלקים באופן גס לשניים: עקרות הורמונאלית, כלומר חוסר ביוץ, ועקרות מכנית, כלומר סתימה בחצוצרות.

השיטה פותחה כדי לפתור את הבעיה של עקרות חסימתית, אבל היא תעזור גם לעקרויות אחרות. קרוב לודאי שזה יעזור במיקרים רבים של עקרות הגבר, כי אנו גורמים להשבחת הזרע על־ידי הכנתו להפריה במבחנה על־ידי סירקות. כך אנו זקוקים להרבה פחות זרעונים מאשר בטבע. אנו זקוקים למיליון אחד של זרעונים לעומת 50 מיליון שיש בכל סי"סי בטבע.

● **בכמה נשים אתם מטפלים לטפל היום?**

זו הבעיה הגדולה. לפי הערכה זהירה, יש בארץ 5000 מיקרים שאפשר לעזור להם בהפריית־מבחנה. אצלנו נרשמו לטיפול 600 נשים. ללא הקצאת משאבים נוספים, נוכל לטפל בערך ב־20 נשים בחודש. כך שהתור ילך ויגדל כל הזמן.

אגב, אחוז ההצלחה שלנו הוא מן הגבוהים בעולם — 20 אחוזי הצלחה. אבל הנשים שטופלו ולא הרו, צריכות לחזור לסוף התור ברשימת הממתינות.

● **כמה עולה טיפול כזה?**

האישפוז משולם על־ידי קופת חולים. יתר ההוצאות נספגות על ידינו. עלות הטיפול היא 1000 דולר.

● **ואם אשה מוכנה לשלם לבית־החולים את 1000 הדולר — היא יכולה להיכנס לטיפול מייד?**

לא בארץ. לכן הרבה מאוד ישראליות נוסעות לחו"ל ומשלמות שם את מחיר הטיפול, שהוא בין 3000 ו־5000 דולר, לא כולל הוצאות־הנסיעה וכל השאר, במקום לחכות שנים בתור.

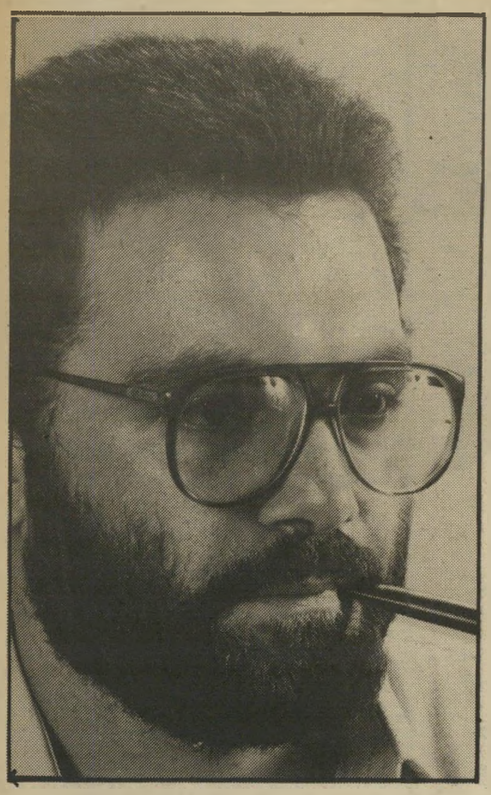

דני הרמן:

„התחזית היא שתהיה מילחמה עם סוריה!"

מה יהיה? – זו השאלה הנפוצה ביותר בכל פגישה מיקרית. האם הגענו כבר אל הגרוע ביותר ויכול להיות רק יותר טוב? האם בכל זאת עוד יהיה יותר גרוע? מתי נצא סוף־סוף מלבנון, מה יהיה שיעור האינפלציה בשנה הבאה? על כל השאלות האלה יכול לענות לנו רק נביא. אבל נביאים כבר לא מסתובבים בארץ חופשי, אז פניתי לאסטרולוג דני הרמן, העומד להשתתף בכינוס אסטרולוגים בין־לאומי בלוס־אנג'לס. אמרתי לו שעניי עירו קודמים, ולפני שהוא נוסע לתת עצות לגויים, שיגיד לנו: מה יהיה?

הולכת להיות תפנית קיצונית במצב הביטחוני. כל השנה הקרובה, כלומר 1984, תהיה שנה קשה ורגישה עוד יותר מ־1983.

● **גרוע יותר פרושו רק מילחמה ממש.**

נכון. וזה לא יהיה סיבוב אחד קצר וגמרנו. אני רואה התנגשות עם סוריה בשלושה תאריכים. ברצמבר־ינואר, בסוף האביב ושוב בסביבות אוקטובר 84. קשה לי להעריך איזה משלושה הסיבובים יהיה הקריטי, אם כי ברור לי שהשלישי יסיים את הסידרה.

● **כלומר, יהיה שלום?**

יגמר מצב המילחמה עם סוריה.

● **מה עם הכלכלה?**

המריניזה הכלכלית הנוכחית היא רחוקה מאוד מלהיות סוף־פסוק. מדברים על כניסה למיתון. לפי הערכתי, כניסה זו תתבצע רק בסוף השנה הבאה. שלב ההכנות יימשך שנה. המיתון עצמו יימשך שנתיים ואין לי ספק שבסוף תהיה התייצבות כלכלית.

● **יהיו חילופי ממשלות?**

ממשלת־שמיר תכהן, עם שינויים תכופים בהרכב השרים, עד דצמבר 84. שמיר לא ימשיך להיות מנהיג הליכוד. את מקומו יתפוש רויד לוי. הממשלה תרע הרבה משברים. המשבר שיביא בסופו של דבר לסיום כהונתה יתחיל בספטמבר 84.

יש שלושה אישים שנעלמו לאחרונה, ולדעתי הם עומדים לחזור בחודשים הקרובים. אריאל שרון, יצחק נבון ורפאל איתן.

אצל רפול כבר נראית תחילת החזרה אבל לא נראה לי שבטווח הקרוב הוא יתפוס מקום ממלכתי בולט. אריאל שרון, בעיקבות האירועים הביטחוניים, יחזור למוקד תשומת־לב, אבל לא יצליח להתברג בהנהגה. האחרון הוא יצחק נבון. יהיו לו קצת בעיות עם החזרה לחיים הפוליטיים, בגלל בעיות מישפחתיות. אבל בסך־הכל חזרתו נראית כרגע באור חיובי בטווח קצת יותר ארוך. כל זה מוליך לשובו של המערך לשילטון בעוד כשלוש שנים.

● **בסוף 84 אבוא אליך עם התחזיות האלה ונבדוק ביחד מה אכן התקיים. אתה מסחד מזה?**

לא. על כל מה שאמרתי לך — יש לי קבלות. עד היום התחזיות שלי התגשמו ב־85%.

דניאלה שמי